

Ο οραματιστής εθνικός ευεργέτης Νικόλαος Στουρνάρης

Πολιτισμός / Μορφές

Πάνος Ν. Αβραμόπουλος, Μ.Σc Δ/χος Μηχανικός Ε.Μ.Π.

Μεγαλωμένος σε ένα περιβάλλον πνευματικής και οικονομικής ευκρασίας ο Νικόλαος Στουρνάρης ή Στουρνάρας, όπου, η παιδεία, η οικονομική αυτοδυναμία και η εθνική προσφορά, ήταν οι βασικές αρχές του, επέπρωτο από την ιστορική μοίρα, να εξελιχθεί σε μια σπουδαία φυσιογνωμία. Απέκτησε μεγάλη περιουσία, ένεκα της πρωτόπορου οικονομικής παιδείας του στο Παρίσι, αλλά πρώτιστο μέλημά του πάντα ήταν η παιδεία, στην οποία είχε εξαίρετες επιδόσεις και η πνευματική και εκπαιδευτική αφύπνιση- ανασυγκρότηση της κατεστραμμένης Ελλάδας. Με τον πρόωρο μοίρα τραγική θάνατό του, κατέλειπε μεγάλα ποσά της περιουσίας του, για το Εθνικό Μετσόβιο Πολυτεχνείο, για μεγάλο αριθμό φιλανθρωπικών σωματείων και ευαγών ιδρυμάτων, αλλά για την οικονομική στήριξη κοινωφελών έργων της Αλεξάνδρειας, στην οποία είχε περάσει πλάι στον θείο του μέρος της ζωής του και όφειλε την οικονομική

του ευημερία.

Ο Νικόλαος Στουρνάρης είδε το φως της ζωής στο ιστορικό Μέτσοβο το 1806. Πατέρας του ήταν ο Δημήτριος Στουρνάρης και μητέρα του η Σταματική Τοσίτσα, της μεγάλης οικογένειας των Τοσίτσα. Έτσι ο σπουδαίος αυτός Έλληνας θα είχε στην ζωή του, την ηθική και οικονομική επικουρία, των επιφανών θείων του, Μιχαήλ και Κωνσταντίνου Τοσίτσα. Την βασική δημοτική του εκπαίδευση έλαβε, από τον παππά του χωριού του παπά Ιωάννη. Και εν συνεχεία μνήθηκε στην ελληνική παιδεία, από τον Γρηγοράσκο, ο οποίος με την σειρά του είχε θητεύσει, στους μεγάλους δασκάλους Μπαλάνο και Ψαλίδα. Λάτρης ο ίδιος ο Νικόλαος Στουρνάρης της ελληνικής παιδείας, δίδαξε ελληνικά στην ιδιαίτερη πατρίδα του το Μέτσοβο και διδάχτηκε ιταλικά, από τον Ζοάνο. Ήδη από τα πρώτα του βήματα διακρίνονταν για την ευμάθεια και την προηγμένη ευρυμάθεια για την ηλικία του. Με την αποπεράτωση των εγκύκλιων σπουδών του κατέφυγε στον έναν από τους δυο επιφανείς θείους του Κωνσταντί-νο Τοσίτσα, στο Λιβόρνο της Ιταλίας - ο άλλος θείος του είχε τον αντίστοιχο εμπορικό οίκο στην Αλεξάνδρεια - για να εργαστεί στον εμπορικό οίκο του θείου του. Σύντομα όμως τον έστειλαν με κοινή τους απόφαση στο Παρίσι, για να σπουδάσει οικονομικά, στην Σχολή Εμπορίου και Βιομηχανίας. Και με την αποπεράτωση των σπουδών του, θα φύγει για την Αλεξάνδρεια, όπου και θα ασχοληθεί διεξοδικά με τις επιχειρήσεις. Σύντομα θα ξεχωρίσει για την επιχειρηματική ιδιοφυία του, αλλά και την ενάρετη

προσωπικότητά του. Ωστόσο μέσα από την επίσκεψη των διάφορων μεγάλων γεωργικών εκθέσεων και εμπορικών κέντρων στην Ευρώπη, στα πλαίσια της επιχειρηματικής του ενασχόλησης, διαμορφώνει μέσα του την ιδέα της εθνικής ευεργεσίας, μέσα από την απόκτηση πλούτου. Ο πλούτος δηλαδή στην υπηρεσία της κοινής ωφέλειας. Μια πρώτη μάλιστα επίσκεψη στην Ελλάδα του 1829, που βιώνει τις δυσπλασίες και τα προβλήματα, μιας ανασυγκροτούμενης κοινωνίας, τον πείθει για την αδήριτη ανάγκη, να βοηθήσει την ελληνική πατρίδα.

Από τους κεντρικούς του στόχους είναι η ανασυγκρότηση της ελληνικής γεωργίας και βιομηχανίας, προκειμένου με νέες σύγχρονες ευρωπαϊκές μεθόδους που έχει δει στην Ευρώπη, να ανέβει η παραγωγή και να ανορθωθεί η οικονομία. Προς αυτή την κατεύθυνση αγοράζει κτήματα στην Εύβοια και στην Φθιώτιδα το 1852 όπου και ξαναέρχεται για δεύτερη φορά στην Ελλάδα, με την προοπτική να ξεκινήσει πρότυπες καλλιέργειες και με την αρωγή μάλιστα εκπαιδευ-μένων εργατών από την Ιταλία, κάτι που επιφέρει αντιδρά-σεις, από τους ντόπιους αγρότες. Επίσης υψιπετές ήταν το όραμα του Νικόλαου Στουρνάρη, για την ανασυγκρότηση των μεταφορών στην χώρα. Προσδοκούσε να φτιάξει σιδηρόδρομο Αθήνας - Πειραιά - κάτι που θα κάνει αργότερα, ο μεγάλος μας μεταρρυθμι-στής Χαρίλαος Τρικούπης - αλλά και να ναυπηγήσει ατμόπλοια, βάσει των οποίων θα συνέδεε τα νησιά με τα παράλια της Ελλάδας και θα εξασφάλιζε έτσι την επάρκεια και τροφοδοσία τους, με όλα τα αναγκαία αγαθά. Οραματίζονταν ακόμα την δημιουργία διώρυγας στην Εύβοια, που θα συντελούσε κάθετα στην οικονομική ανάπτυξη της Ελλάδος.

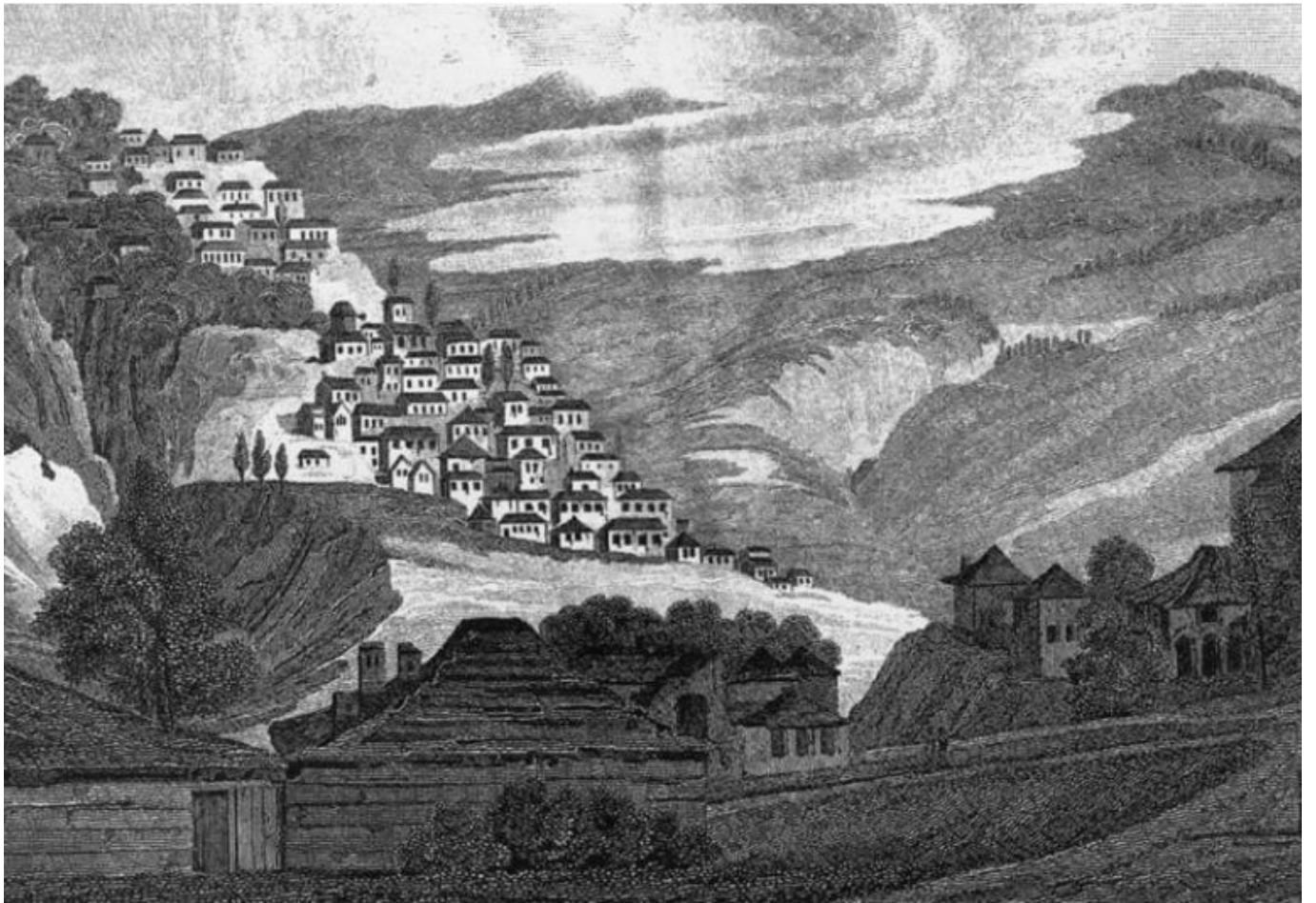

Μαζί όμως με αυτά τα εμπνευσμένα σχέδιά του, εκτελεί ως οικονομικά ευδοκιμήσας και το χρέος του προς την πατρίδα. Χορηγεί μεγάλες δωρεές, για φιλανθρωπικά ιδρύματα, σχολεία, νοσοκομεία και ευαγείς σκοπούς, τόσο στην Αθήνα, όσο και στην Αλεξάνδρεια. Κληροδοτεί ακόμα τα αναγκαία ποσά, για την ανέγερση Σχολείου, στην ιδιαίτερη πατρίδα του, το Μέτσοβο και συντηρεί οικονομικά τα δυο σχολεία της Αλεξανδρείας. Δίνει επίσης σωρεία υποτρο-φιών σε οικονομικά αδύναμους μαθητές, για σπουδές στην Ελλάδα και το εξωτερικό και κληροδοτεί ένα πελώριο ποσό, για την ίδρυση Πολυτεχνικής Σχολής στην Ελλάδα, που ένεκα της καταγωγής των δωρητών του από το ιστορικό Μέτσοβο, θα

ονομαστεί, «Εθνικό Μετσόβιο Πολυτεχνείο». Πίστευε εξάλλου ο οραματιστής Νικόλαος Στουρνάρης, ότι η τεχνική παιδεία των ελληνοπαίδων, θα διαδραμάτιζε καθοριστικό ρόλο, στην κοινωνική και οικονομική ανασυγκρότηση του έθνους.

Μοίρα τραγική όμως τον Οκτώβριο του 1852, οπότε και είχε επανακάμψει για δεύτερη φορά στην Ελλάδα, ο οραματιστής πατριώτης Νικόλαος Στουρνάρης, έφυγε αιφνίδια - σε ηλικία μόλις 46 των - από την ζωή, πριν ολοκληρώσει τους μεγάλους του στόχους, για την ανοικοδόμηση της ελληνικής πατρίδας. Είχε ήδη όμως προσφέρει πολλά στην Ελλάδα, από όποιο μετερίζι του ήταν πρόσφορο και δικαίως συγκαταλέγεται, στους μεγάλους εθνικούς μας ευεργέτες.

<https://bit.ly/3Fi0ae1>